პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

წელიწადი მეშვიდე

კომუნისტი

საქ. კომუნისტური პარტიის ცენტრალური და თბილისის კომიტეტების — და — სრულიად საქართველოს მუშათა, გლეხთა, წითელარმიელთა და მეზღვაურთა დეპუტატების საბჭოების ცაკის ორგანო

რედაქცია
თბილისი, კაბოს (ყოფ. დიდი მოედანი) ტ. № 68, მეორე სართული

რედაქციაში საქმისათვის მოლაპარაკება შეიძლება ყოველდღე,
) გარდა კვირა-უქმეებისა დილის 10 საათიდან და მის 12 საათამდე.
) რედაქტორის 14—76
ტელეფ.) მდივნის 10—58
) დამის მორიგეს 12—30.

მთავარი კანტორა
თბილისი რუსთაველის პროსპ., № 64, ტელეფონი № 8—81.

ხელისმოწერის ფასი:
მუშა-მოსამსახურეთათვის, გლეხების, წითელ-არმიელების, მოწაფეების და მასწავლებლებისათვის—1 მან., დანარჩენებისათვის— 1 მან. და 30 კაპ.

განცხადებების:
საქართველოს ფარგლებში— ტექსტის უკან—80 კ. ნონპარელი სტრიქონი, ტექსტის შიგნით—1 მ. 60 კ.; საქართველოს გარეთ—ტექსტის უკან—1 მ. 50 კ., ტექსტში—3 მ.; განცხადებელი გაირდა ბანცხადების ფასისა იმდის 10% საკალაქო გადასახადი. თუ განცხადება იბეჭდება ხუთჯერ ტექსტის შეუცვლელად-შეიცვალა შეთანხმებით, მთ. კანტორაში განცხადებები მიიღება 9—3½ ს., 3½ ს. შემდეგ განცხადება ეღირება 20%-ით მეტი. სამკლოვიანი განცხადებები—15 და 20 მ.

დღიური

— დაითხოვეს ირლანდიის პარლამენტი. — ახალი არჩევნები მოსდება 15 სექტემბერს.
— აჯანყებები მექსიკის მთავრობის წინააღმდეგ.
— პარიზში გაიხსნა საერთაშორისო საპარლამენტო კავშირის კონფერენცია.
— ინგლის - საფრანგეთი ვერ შეთანხმდნენ რენის ოლქის ევაკუაციის საკითხში.
— ბანკეტი კენიგსბერგის ბაზრობაზე.— საბჭოთა ნაგმოადგენლების სიტყვები.
— ამერიკელ მემალაროეთა დემონსტრაცია.
— იმპერიალიზმთან მებრძოლი ლიგის კლენუმი.
— კატასტროფა იაპონიის ფლოტის მანევრების დროს.

კვირა, 28 აგვისტო 1927 წ. — ყოველდღიური გაზეთი — ფასი 5 კაპ. № 195 (1940)

„კომუნისტი“
კვირას, 28 აგვისტოს და ორშაბათს, 29 აგვისტოს,
კანტორა ღია იქნება
(რუსთაველის პროსპ. № 34)
დღის 12 საათიდან ნაშუადღევის 3 საათამდე
ხელის მოწერის მისაღებად

საპროტესტო დემონსტრაციები და მენშევიკების მორიგი ღალატი

იმ დღეებში, როდესაც პროლეტარიატის ადგილობრივ, დაგროვილი ბურჟუაზიულ დიქტატურის (ან ბურჟუაზიულ დემოკრატიის, რაც ერთი და იგივეა) რეჟიმის წინააღმდეგ, გადმოხეთქავს, გაოთ—ქარხნებიდან ქუჩებზე, მუშათა განაპირა უბნებიდან—ქალაქების ბრწყინვალე ცენტრებში,—სწორედ ამ დღეებში იოკვეცა, თუ ვინ არის მუშათა კლასის მტერ-მოყვარე.

ის დღეები, როდესაც მთელი ქვეყნის ცოტად თუ ბევრად შეგნებული პროლეტარიატი ორი მუშის—საკოს და ვანცეტის სიკვდილით დასჯის გამო, მასიურ დემონსტრაციებში გამოხატავს თავის დამოკიდებულებას ბურჟუაზიულ იუსტიციისა, ბურჟუაზიულ დემოკრატიისა და კაპიტალისტურ ექსპლოატაციის რეჟიმისადმი,—ეს დღეები მთელ ქვეყნის მუშათა კლასმა უნდა გამოიყენოს იმის გამოსარკვევად, თუ ვინ არის მისი მტერი და ვინ—მოყვარე?

საერთაშორისო პროლეტარიატის მიღელვარე დემონსტრაციები, რომლებიც ყველგან თავდება მუშების ცემა-ტყვებით, დაპატიმრებებით და დახვრეტებით, არსებითად აყენებენ პროლეტარიატის ძირითად საკითხებს ბურჟუაზიის წინააღმდეგ:

კაპიტალის ბატონობისა და ბურჟუაზიის ძალა-უფლებისათვის მხარის დაჭერა, თუ მის წინააღმდეგ?

საკოს და ვანცეტის სიკვდილით დასჯის გამო გამართულ საპროტესტო დემონსტრაციების ყველა მონაწილეს კი არ შეუგნია ეს „წყეული კოთხვები“, ყველას კი არ მოუფიქრებია თავისი პასუხი ამ კითხვებზე. უკანასკნელ დღეების აღშფოთების ნიაღვარში ჩვენ ვხედავთ ა-რეთვე ქუჩურ განწყობილების ელემენტებს და ზვრილ-ბურჟუაზიულ, ხშირად ობივატელურ ტიპის ილიუზიებს. მაგრამ რომ პროლეტარიატს ავანგარდი ძღვება ისეთ პასუხს, რომელიც შეეფერება რევოლიუციონურ ხრძოლას ბურჟუაზიის წინააღმდეგ,—ეს სრულიად უეჭველია. ამ ავანგარდის ამოცანას წარმოადგენს, თავის დონემდე ასწიოს ძრომელთა ის ფენები, რომლებსაც გადაადგილებია წვრილ-ბურჟუაზიული, რეფორმისტული კრუმორწმუნებანი, რომლებსაც სურთ გაექცენ „წყეულ კითხვებს“ და თავი შეაფარონ მაღალფარდოვან სენტიმენტალურ მორალისტურ მსჯელობას.

ბურჟუაზიის ამოცანას კი შეადგენს ბაზროს მზრომელთა ყურადღება ან მხსოვის მკაცრ და მრისხანე საკითხეს, შესცველოს ეს საკითხები და ახგარშიაურიოს მზრომელ მასებს ფრაზებით „მართლმსაჯულების დარღვევის“ და „კანონიერების დათრგუნვის“ შესახებ, თუმცა ყველასათვის ცხადი უნდა იყოს, რომ საკოს და ვანცეტის დასჯა მოხდა ბურჟუაზიულ კანონიერების ყველა წესების მიხედვით.

მუშებმა, რომელნიც დემონსტრაციებს აწყობენ იმ ორი მუშის დასჯის გამო, რომლებიც თავისი შეგნების მიხედვით იბრძოდენ ბურჟუაზიის წინააღმდეგ,—უნდა გაერკვევ ბურჟუაზიის ზემოხსენებულ ამოცანაში, უნდა შეიგნონ ეს ამოცანა და კარგად იფიქრონ მასზე. ბურჟუაზია ამ ამოცანას ასრულებს სოციალ-დემოკრატების ხელით.

მუშებმა უნდა მოიფიქრონ იმ გარემოების მნიშვნელობა, რომ მთელ ქვეყნის რეფორმისტებს ბურჟუაზიასთან ერთად (რომელიც სდევნის და ხვრეტს მუშათა დემონსტრაციებს) ძლიერ მოხერხებულად მიაჩნიათ, საკოს და ვანცეტის დასჯასთან დაკავშირებით, მთელი თავისი იერიშები მიმართონ არა კაპიტალისტურ ექსპლოატაციის წყობილების წინააღმდეგ, არამედ საბჭოთა კავშირის რევოლიუციონურ მუშების წინააღმდეგ. რომლებიც, თავდაცვის მიზნით, იძულებული გახდენ აღეკვეთათ მეფის ოფიცრების და ჩერჩილის აგენტების კონტრრევოლიუციონური შეთქმულებები. თავისთავად იგულისხმება, რომ სოციალ-დემოკრატებთან ჩვენ არ გვსურს ლაპარაკი ამ ფაქტზე. რაც შეეხება მუშებს, მათ ახსნა-განმარტების გარეშე ესმის განსხვავება იმ მდგომარეობის, როდესაც ბურჟუაზია ხოცავს მუშებს, იმ მდგომარეობიდან, როდესაც მუშები ყველნ სწვდებიან კონტრ-რევოლიუციონერებს.

მუშებს უნდა ახსოვდეს, რომ პროლეტარიატს საყოველთაო აღშფოთების დღეებში საკოს და ვანცეტის დასჯის გამო, სოციალ-დემოკრატიული „ფორვერტს“-ი მეთაურობს იმ კამპანიას, რომელიც მიმართულია პროლეტარულ დემონსტრაციებისა და საბჭოთა სახელმწიფოს წინააღმდეგ. მუშებს უფლება არა აქვს დაიგიწყონ „ფორვერტს“-ის სამარცხვინო და საზიზღარი სიტყვები, რომ ძალადობა და ჩრდ.-ამერიკის შეერთებული შტატების დევნა „არ გააცოცხლებს მკვდრებს“. უსირცხვილო „ფორვერტს“-ი პროტესტს აცხადებს არა ჰიტლერებურგის პოლიციის ძალადობის წინააღმდეგ და არა იმ საალყო მდგომარეობის წინააღმდეგ, რომელიც გამოცხადა ბურჟუაზიამ მუშების დევნის მიზნით, არამედ მის,—„ფორვერტს“-ის მეორ შეთხზული პროლეტარიატის „ძალადობის“ წინააღმდეგ.

ის არ წითლდება, როდესაც ლაყბობს ანტა-ამერიკანიზმის შესახებ აფუჩუჩებს იმას, რომ მუშები ილაშქრებენ მთელი ქვეყნის ბურჟუაზიის წინააღმდეგ, მათ შორის გერმანიის-ბურჟუაზიის წინააღმდეგაც, რომ მუშებს სკემენ, რომ მუშებს ესვრიან გერმანიის, ინგლისს, საფრანგეთის, ჩეხო-სლოვაკიის, ამერიკის, იტალიის, შვეიცარიის და ყოველ სხვა ქვეყნების ბურჟუაზიის შეიარაღებული რაზმები.

მუშებს უნდა ახსოვდეს, რომ საკოს და ვანცეტის დაცვის კომიტეტის მოწოდებაზე გაფიცვის გამოცხადების შესახებ, „ფორვერტს“-მა გასცა შემდეგი პასუხი: „ეს დაგვიანებული წინადადებაა“.

მუშები არ დაიგიწყებენ, რომ იმ დღეს, როდესაც პარიზის პროლეტარიატმა ვენსენის ტყეში მოაწყო ასიათასიანი დემონსტრაცია საკოს და ვანცეტის მოსალოდნელ (მაშინ) დასჯის წინააღმდეგ, ამსტერდამის ინტერნაციონალის პარიზის კონგრესის ინგლისელმა დელეგატებმა ვერ იბოვეს უფრო შესაფერისი საქმე, თუ არა მხარიერ დროის ტარებისათვის ფაშტენბერეროს გასეირნება; მუშები არ დაიგიწყებენ, რომ ჩეხო-სლოვაკიის რეფორმისტულმა კავშირებმა ჴარჰპეკეს მუშების წინადადება საკოს და ვანცეტის დასაცავად გამოსვლის მომზადების შესახებ; რომ საფრანგეთის „სოციალისტები“ ამაზე უკეთესად არ მოქცეულან; რომ, როცა მაკდონალდს მოუწოდეს განეცხადა პროტესტი, ის დაკმაყოფილდა შემდეგი კეთილმორწმუნე სიტყვებით: „მე მაინც ამეები ამქვს. რომ დასჯა გადადიდა“—; რომ ვეიტრალურ საბჭოს არ შერცხვა დაეწერა ძის მიერ ფულერისათვის გაგზავნილ დეპეშაში, რომ „ინგლისელ მუშებს არ სურთ არაალიალურად გაკიჩიტკოს ამერიკის მართლმსაჯულება“.

როგორი ფაქტებიდაა საჭირო იმ იერიშების აზრის გასარკვევად, რომლებსაც მუშათა გამცემლები, დაწყებულნ ამერიკელებიდან, მიმართავენ საკოს და ვანცეტის დასჯის გამო გამართულ მუშათა დემონსტრაციებისა, მემალოხეე პროლეტარულ ორგანიზაციებისა, კოოპერატიულ პარტიისა და საბჭოთა კავშირის წინააღმდეგ?

ამ იერიშებს აქვს ერთად-ერთი აზრი: დაადგინონ მუშების გარკვეევა მა. ნამდვილ კლასიურ ამოცანებში, ჩამოაშორონ მუშების ყურადღება რევოლიუციონურ პროლეტარულ ბრძოლის საკითხებს, რომლებიც ხელახლა წამოაყენა საკოს და ვანცეტის დასჯის ფაქტმა, ჴოარსულნგონ პროლეტარიატის ნებისყოფა მიმართული კაპიტალის ბატონობის დასაამბობად და ჩახასახვიდე ჩაჭკლას შუმათა კლასის ბრძოლა ხელისუფლებისათვის.

ამ ამოცანის შესრულებას ბატონი სოციალ-დემოკრატები ვერ შესძლებენ. საბარიკადო ბრძოლებით ბარიზში, საყოველთაო აღშფოთების ტალღით და ქუჩებში შეტაკებების მსგავსებებით მუშები გვიჩვენებენ, რომ ისინი აყენებენ დიდ საკითხებს. მუშები ღირსეულ პასუხს იძლევიან ბურჟუაზიის ლაქიების ინსინუაციებზე. ლონდონის მუშების ფიცი („არასოდეს არ დავივიწყოთ. და არ ვაპატოთ, არამედ უმიშრად ვიბრძოლოდ საბოლოო გამარჯვებამდე კაპიტალზე“), რომელიც მთ დასდეს თითქოს გენერალურ საბჭოს პირმოთხეკდიპლომის საპასუხოდ („მუშებს არ სურთ არაალიალურად გაკიჩიტკოს ამერიკის მართლმსაჯულება“), მიუშობს, რომ მუშებს აქვს სწორი რევოლიუციონური ინსტინქტი. რეფორმისტების სურთ აღმოფხვრად ეს ინსტინქტი. მუშათა კლასის ქეგობრებს და მის ხელმძღვანელებს—კომუნისტებს სურთ ეს ინსტინქტი ასწონ თავისუფლების რეკოლიუციონურ მეგნების დონემდე.

ჩვენ არ შეგვიძლია არ აღვნიშნოთ, რომ კომუნისტები აღმოჩნდენ პროლეტარულ აღშფოთების ღირსეულ ხელმძღვანელნი და მონაწილენი. კომუნისტებმა ლონდონის ლოზუნგები გასაგები მუშათა მასებისათვის. ძალ მონაწილეობას ბრძოლის საართო მსელელობაში ხედავენ ყველა მუშები. მაშინ, როდესაც სოციალ - დამოკრატიის ალმოსნები აწარმოებდენ და აწარმოებენ საბჭოთა კავშირის მუშების მოძღობის და კომუნისტების ლაფში ამოსვრას, ეს უკანასკნელნი მიდიოდენ და მიდიან მასებთან ერთად და მასების სათავეში და მათთან ერთად განიცდიან ცემას, დახვრეტებს და დაპატიმრებებს. საკმაოა აღინიშნოს, რომ ცხენში ჩასვეს საფრანგეთის კომპარტიის პოლიტბიუროს 6 წევრი ინსასთვის, რომ ისინი მეთაურობდენ მასებს. ასეთი მადალი პატივის ღირსი ვერასოდეს ვერ გახდებიან ამერიკელები სოციალ-დემოკრატიიდან. რეფორმისტებიდან, რომლებმაც გადაცეს საკო და ვანცეტი და მიაფურთხეს ბურჟუაზიის წინააღმდეგ აღშფოთებულ პროლეტარების ბრძოლას.

მაგრამ ეს პატივი დაიმსახურა ჩვენშა საერთაშორისო კომუნისტურმა პარტიამ. ვინაიდან ის იბრძოდა და იბრძვის იმისათვის, რომ მუშათა რევოლიუციონური ინსტინქტი გარდაქმნას წმიდა წყლის, გამოქვეილ რევოლიუციონურ-კლასიურ ნებისყოფად და შეგნებად, იბრძვ-ის, ბურჟუაზიის დიქტატურის წინააღმდეგ მიმართულ პროლეტარიატ ბრძოლის ჭეშმარიტ ლოზუნგებისათვის—მუშათა კლასის ხელისუფლებისათვის.

„პრავდა“, მოსკოვი. 27 აგვისტო.

ჩინელი მილიტარისტები შეტევისათვის ემზადებიან

ჩან-ძო-ლი-ნის გენერლები იმუშავებენ ფინ-იუი-სიანის არმიის განადგურების გეგმას

სუნ-ჩუან-ფანის ჯარები გადავიდენ მდ. იან-ცზიზე.—შანხაი მოწყვეტილია ნანკინისაგან

პარიზში გაიმართა დიდი დემონსტრაციები საკოსა და ვანცეტის სიკვდილის დასჯის გამო

პოლიციამ ბლეცურად უმკლავდებოდა დემონსტრაციის მონაწილეებს. — პარიზის ზოგიერთ კუნძტებში გაიმართა სერიოზული შეტაკებები პოლიციასა და დემონსტრანტებს შორის. — შეტაკებები რამოდენიმე საათს გაგრძელდა. — დემონსტრანტებს სროლა აუტეხეს. — ბევრია დაჭრილი და დაპატიმრებული.

ჩან-ძო-ლინი შეტევისათვის ემზადება

ჩრდილოელებმა ლაშქრობა ფინ იუი-სიანის წინააღმდეგ

შანხაი, 26 აგვისტო. დადის ხმები, რომ ანგოგზიუნის სამხედრო ლიდერების კონფერენციამ პეკინში გადასწყვეტა დაიწყოს ენერგიული სამხედრო კამპანია ფინ-იუი-სიანის წინააღმდეგ. ჩაჩ-ძუ-ჩანმა გაგზავნა თავისი წარმომადგენელი ტაი-იუან-ფუში იმ მიზნით, რათა დაათანხმოს ენ-სი-შანი, რომ ის შეუერთდეს გაერთიანებულ ლაშქრობას ფინ-იუ-სიანის წინააღმდეგ ან და გაიყვანოს თავისი ჯარები პეკინ-ხანკოუს რკინიგზის ხაზიდან. რეიტერის სააგენტო შემდეგ აღნიშნავს, რომ პეკინის ზოგიერთ. წრეები სცდილობენ, ტან-შენ-ჩის გადაბირებას თავის მხარეზე, და თუ ეს მოხერხდა, მაშინ ტან-შენ-ჩი სამხრეთიდან შეუტევს ფინ-იუი-სიანს. ამნაირად ფინ-იუი-სიანი ყოველმხრიდან ალყაშემორტყმული იქნება.

უცხოეთის წყაროებიდან მიღებული ცნობებით, სუნ-ჩუან-ფანის ჯარები გაანგარიშებენ ყუშპარიის დაშენის ნანკინის სათვის, მაგრამ ჯერ-ჯერობით მაინც არ გადადიან მდინარე იანცზის. **იმავე წყაროებიდან** მიღებული ცნობებით, **სუნ-ჩუან-ფანის ჯარებმა დაიკავეს პატარა მაგრამ სტრატეგიულად მეტად მნიშვნელოვანი ქალაქი ტუნჭეოუ**, რომელიც მდებარეობს მდინარე იანცზიზე, 72 კილომეტრის მანძილზე ვუზუნიდან ჩრდილოეთ-დასავლეთით, ცზიანსის პროვინციაში. თუ სუნ-ჩუან-ფანის ჯარებს ნამდვილად აქვთ აღებული ქალაქი ტუნჭეოუ, მაშინ ეს ფიფქორთო, რომ სუნ-ჩუან-ფანი უკვე საკმაოდ სერიოზულად ემუქრება შანხაის (ადს).

გაფიცვა—აჯანყება

პეკინი, 26 აგვისტო. ტოხოს საგენტო მუკდენიდან იუწყება, რომ **ქალაქ პენსიხუში**, რომელიც მდებარეობს სამხრეთ-მანჯურიის რკინიგზაზე, **23 აგვისტოს გაიფიცა 1500 მუშა მემალაროე და რკინისგზელი.** გაფიცულები მოითხოვენ სამუშაო ხელფასის გაზრდაზს. სალმოს გაფიცვამ აჯანყების ხასიათი მიიღო. **მუშებმა იერიში მიიტანეს ელექტრო-სადგურზე და ქალაქი დატოვეს უსინათლოდ.** შემდეგ გაფიცულები შეიჭრენ მაღაროებში და მიანგრიეს ისი ნი. **მუშებსა და პოლიციელებს შორის მოხდა შეტაკება.** პოლიციელებს მიაშველეს ჯარის ნაწილები. ადამიანის მსხვერპლი არ ყოფილა. **დაპატიმრებულთა 300 გაფიცული.** მუშების ერთმა ნაწილმა ბანაახლა მუშაობა (ადს).

უხანლოლები უკან იხევენ

ხანკოუ, 26 აგვისტო. გომინდანის ცეკამ თავის გაფართოებულ სხდომაზე გადასწყვიტა ცეკას სექტემბრის პლენუმამდე გაატქმოს დადგენილება ჩან-ჯაიშის, ხუ-ხან-მინის და ლი-ტი-სინის პარტიიდან გარიცხვის შესახებ.

წინადადება შეტანილი იყო ვან-ტინ-ვეის მიერ (ადს).

უფესრიგობა უჩანში

ხანკოუ, 26 აგვისტო. ხუბეის გომინდანის განაბლებული კომიტეტი იუწყება, რომ 19 აგვისტოს უჩანში მოწვეულია იყო მრავალიოსანი ცხოვანი მიტინგი, ფოლიც კომუნისტებმა ჩაშალეს. შემდეგ ცხობაში ნათქვამია, რომ ჯარისკაცებმა ასტეხეს სროლა. უჩანში ამკამად უწესრიგობაა გამეფებული (ადს).

ნანკინი მოწყვეტილია შანხაის

შანხაი, 26 აგვისტო. 26 აგვისტოს დილით, **სუნ-ჩუან-ფანის ჯარებმა ისარგებლეს ნისლით და ჩენძიანის ჩრდილოეთით,, 60 კილომეტრის მანძილზე ნანკინიდან აღმოსავლეთით გადალახეს მდინარე იანცზი. იმ დღესვე ცოტა ვვიან სუჩ-ჩუან-ფანის ჯარები შეეცადენ რკინისგზის გადაჭრას ნანკინსა და შანხაის შორის და ამით ნანკინის ჯარებისა თვის უკან დახევის საშუალების წართმევას.** როგორც საგარო საქმეთა რწმუნებულის ცზიანსის პროვინციის სამმართველოს პასუხისმგებელი მოხელე აცნობებს საკავშირო დეპეშაა საგენტოს კოოპერსონდენტს, ჩიაინ-ძინში აყენიერკინისგზის ლიანდაგი, რის გამო **შანხაი და ნანკინს შორის შეწყვეტილია სარკინისგზო მიმოსვლა.** ასეთი მდგომარეობის მიზეზით ნანკინის სამხედრო სარკლობა მოკალებულია საშუალებას, რომ რკინისგზით დამმბარე ძალა მიაშველოს ჩანძოოს. 70 კილომეტრის მოშორებით ჩენძიანის სამბრეთ-აღმოსავლეთით, ანა ეს პუნქტებს. სუნ-ჩუან-ფანის ჯარები განაგრძობენ ნანკინისათვის ყუმპარების დაშენას. ნანკინის ზიმაგრე არ აშლეს პასუხს. ტუნჯოუს რაიონში, მდინარე იანცზის ჩრდილო ნაპირზე, 72 კილომეტრის მოშორებით ვუზუნის ჩრდილო-დასავლეთით, ჩრდილოელების ჯარებმა, უცხოეთის გაზეთების სიტყვით, დაიწყეს სამხედრო ნაწილების გადაყვანა მდინარე იანცზიზე იმ მიზნით, რომ იერიში მიიტანონ ლიუხაიზე. **ნანკინის სამხედრო სარდლობას განზრახული აქვს ამ რაიონში სასტიკი ბრძოლა გაუმართოს ჩრდილოელებს, რისთვისაც ლიუხოუში თავს უყრის 10000 კაცისაგან შემდგარ ჯარს. იმავე გაზეთების ცნობების თანახმად, ნანკინის სამხედრო სარდლობა ეწერგიულ ზომებს იღებს შანხაის თავდაცვისათვის** (ადს).

კომუნისტების დევნა

ხანკოუ, 26 აგვისტო. სიანიდან („შენსის პროვინცია) იუწყებენ, რომ საზოგადო ორგანიზაციებმა იქ შესწავლეს მუშაობა. ყველა კომუნისტებს წინადადება აქვთ მიეცემული, რომ დაიყოვნებლივ დასტოვონ შენსის პროვინცია.

თავდასხმა ამერიკულ ნაღმოსანზე

ვაშინგტონი, 26 აგვისტო. საზღვაო სამინისტროს ცნობით, ამერიკელ ნაღმოსან „იზაპელა“-ს რომელზედაც ადმირალი ხოუ იმყოფებოდა. **სროლა აუტეხეს ჩინელებმა ნანკინის მახლობლად.** გემს მოხვდა თოფებიდან გასროლილი 50-დე ტყვია. **მსუბუქად დაიჭრა ერთი ამერიკელი** მეზღვაური. ნაღმოსანის სპასუხო სროლის შემდეგ ჩინელებმა შესწყვიტეს სროლა. საზღვაო სამინისტრო იუწყება, რომ ჩრდილოელების ინანკინის ხაპირებზე დაბრუნების შემდეგ უკვე რამოდენიმე ასეთ თავდასხმას ჰქონდა ადგილი (ადს).

ნანკინში ქრმუნისტებს სიკვდილი ეშინიათ

ხანკოუ, 26 აგვისტო. 21 აგვისტოს **ნანკოუში საგაროდ დასაჯეს უჩანიდან ჩამოყვანილი „კონტრ-რევოლიუციონერი“, რომელის გვარიც უცნობი დარჩა.** გომინდანის უხანის ცეკას ახალი თერმინოლოგიიდან კომუნისტებს უწოდებენ კონტრ-რევოლიუციონერებს (ადს).

ინგლისი ჩინეთის ოლქებს ეძებს

ლონდონი, 26 აგვისტო. ინგლისი ეძებს ადგილებს ჩინეთში, ოლქებს, ანა ეს ადგილებ ინგლისელ ბანკირებს ეძლევა ფულის სესხ. ინგლისელ ბანკირებს ეძლევა ფულის სესხ. ინგლისელ ბანკირებს ეძლევა ფულის სესხ.

ლამის ცნობები

„როსკო“-ის წმენდების გადასახლების გამო

ლონდონი, 27 აგვისტო. შინაგან საქმეთა სამინისტროს გამოაქვეყნა შემდეგი ცნობა ინგლისიდან „როსკ“-ის (ნავთის პროდუქტების ვაჭრობის რუსული საზოგადოება) ორი წლის გადასახლების გამო: „ვადაწყვეტილება „როსკ“-ის ორი წლის გადასახლების შესახებ სრულებითაც არ მოსწავლებს ინგლისის მთავრობის პოლიტიკის ცვლილებას ინგლის - რუსეთის ვაჭრობის საკითხში. საბჭოთა სხვადასხვა სავაჭრო ორგანიზაციების თვითეული თანამშრომელი საქმე არჩეულ პირადად მასთან შეფარდებით. არც ერთ საბჭოთა მოქალაქეს არ მიეცემა წმინდადება გადგომის ინგლისიდან, სანამ შინაგან საქმეთა მინისტრი არ განაცხადებს ყველასაფერს, რაც შეეხება ამ შემთხვევას და არ ჩასთვლის, რომ სახელმწიფოს ინტერესებისათვის ამ პირს უნდა აეკრძალოს ინგლისში ყოფნა, „როსკ“-ის ორივე წევრს, რომელზედაც ლაპარაკი, წინადადება მიეცა გასულიყვნენ ინგლისიდან, ამ წესთან შეფარდებით (ადს).

ფოკინის სარჩელი

პარიზი, 27 აგვისტო. ემიგრანტი შჩეკინა, რომელმაც ესროლა პარიზის სრულფლებიან წარმომადგენლობის შვეიცარ ფომინს, შეამჩნია ფსიქიატრულმა ექსპერტიზამ.

ფომინმა წარუდგინა მას სამოქალაქო სარჩელი (ადს).

ხელმოწერა საკოლ და ვანცეტის ოჯახების სასარგებლოდ

პარიზი, 27 აგვისტო. საკოლ და ვანცეტის დაცვის კომიტეტმა მიიღო წინადადება საკოლ და ვანცეტის ოჯახების სასარგებლოდ ხელმოწერის მოწყობის შესახებ.

სოციალისტურ პარტიის ლიდერმა რენოდელ მა განაცხადა, რომ საკოლ და ვანცეტის სიკვდილით დასჯის გამო ის შეიტანს დაფაზეთის პარლამენტში კანონპროექტს სიკვდილით სასჯელის წინააღმდეგ. (ადს).

28 აგვისტო. ახალგაზრდეთის შეკრების დღეა

მოსკოვი, 27 აგვისტო. რემდადასს ცეკას მიმართვაში რევოდასხ ყველა წევრებისადმი და საბჭოთა კავშირის ყველა შრომელებისადმი, ნათქვამია.

„საკოს და ვანცეტის დაკრძალვის დღე — 28 აგვისტო იქნება ჩვენი ორგანიზაციისათვის ახალი ძალების და ახალი ენერგიის შემატების დღე. დღე საქვეყნოდ გაიმესა ამ დღეს ჩვენი ძალიანი „ოთახიფუფლება კაპიტალის ტყვეების“. (ადს).

დაბრუნება კომპარტიის წევრობისათვის

შანხაი, 26 აგვისტო. გაზეთების ცნობით, ხანკოუში დაბრუნეს ორი ახალგაზრდა მუშა, რომელთაც ბრალდებოდა კომპარტიის წევრობა და ხანიანის არსენალში გაფიცვისაკენ მოწოდება (ადს).

ნანკინის ჯარები ავიწროებენ ჩრდილოელებს

შანხაი, 26 აგვისტო, „ჩინა კურიერ“-ის ცნობით, ჩრდილოეთის ჯარები, რომლებმაც გადალახეს იანცზე და დიაკავეს ნავთსადგური ულუშანი ნანკინის ახლოს, ნანკინის ჯარებმა შეტევის გამო ფიფინგი ფიფინგ დაიხიეთ უკან და გადასულიყვნენ მდინარის ჩრდილოეთ ნაპირზე. როგორც ცნობებია, სუნ-ჩუან-ფანის ჯარები გადავიდნენ მდინარე იანცზიზე და დიაკავეს ცზუშანი. იუწყებიან, რომ სუნ-ჩუან-ფანის ჯარების მცირე რაზმმა სცადა ნანკინის აღება, მაგრამ შეხვდა ნანკინის უფრო ძლიერ ნაწილებს და უკან დაიხია (ადს).

გაფრენა ზონა მანჩილზე

ნიუ-იორკი, 26 აგვისტო. ამერიკელი მფრინავი **რიდერმენ** ბრუნსვიკიდან (გეორგიის შტატი) გაფრინდა ბრაზილიისაკენ. გადაფრენის საბოლოო პუნქტი რიო-დე-ჟანეირო. რეიდერმენის განზრახული აქვს მიიღი ამ გზის (7.000 კილომეტრი) გავლა შეუჩერებლად. (ადს).

კატასტროფა რა. გზაზე

პარიზი, 26 აგვისტო. შამონ-მერ-გლასის რკ. გზაზე კატასტროფის დროს მოკლულია 21 კაცი, დაჭრილია 30-დე.

თვითმკვლელობა გაფლანგვის გამო

ნაუენი, 26 აგვისტო. რემინდოთის ოფიციალური გაზეთის - რედაქტორმა ტომესკუმ თავი მოიკლა; თვითმკვლელობის მიზეზად იგი ასახელებს 100 მილ. ლეის გაფლანგვას.

ამბ. ორახელაშვილი დელეიანში

დელეიანი, 27 აგვისტო. 27 აგვისტოს დელეიანში ჩამოვიდა ამბ. ორახელაშვილი, რომელიც ეროვნულად მიემგზავრება თბილისში. ამბ. ორახელაშვილმა დაათვალიერა წყალდიდო ბის ტიფინი. (ადს).

50.000 მანეთის წყალდიდობისაგან დაზარალებულთა

მოსკოვი, 27 აგვისტო. საკავშირო პროფკავშირთა საბჭის პრეზიდიუმმა გადაწყვა 50.000 მანეთი შორეულ აღმოსავლეთში წყალდიდობის საგან დაზარალებულ პროფკავშირთა წევრების დასახმარებლად. (ადს).

ხელისუფლების აპრძალვის მიუხედავად

ბერლინი, 27 აგვისტო. მოუხედავად იმისა, რომ ხელისუფლებამ აკრძალა დემონსტრაციების მოწყობა, დრეზდენში შესდგა მრავალრიცხოვანი საპროტესტო მიტინგები საკოსა და ვანცეტის სიკვდილით დასჯის წინააღმდეგ. მიტინგები მოიწვია კომუნისტურმა პარტიამ და მუშათა რევოლიუციონერმა ორგანიზაციებმა. მოხდა შეტაკებები პოლიციასთან (ადს).

საპარლამენტო კავშირის საერთაშორისო კონფერენცია

პარიზი, 26 აგვისტო. ჰავასის საგეზეო იუწყება, რომ 25 აგვისტოს პარიზში გაიხსნა საერთაშორისო საპარლამენტო კავშირის კონფერენცია. კონფერენციის გახსნას დაესწრო **პუანკარე,** რომელმაც მისასალმებელი სიტყვა წარმოსქვა. პუანკარეს სიტყვის შემდეგ გამოვიდენ კახალის წარმომადგენელი **დან დიფრანი** და ინგლისის წარმომადგენელი **ლორდ ტრიუვენი.** შემდეგ გამოვიდა გერმანიის წარმომადგენელი **ლეგე,** რომელმაც გამოსქვა იმედი, რომ კონფერენციი ხელს შეუწყობს საერთაშორისო მშვიდობიანობის განმტკიცებას და მოითხოვა, რომ **ხალხების ურთიერთობაში მიმართონ აშკარა მეთოდებს და უარყონ საიდუმლო დიპლომატია.**

შემდეგ ლეგემ აღნიშნა, რომ ერთა ლიგა ერთობ ნელა მუშაობს და მოითხოვა, რათა **საფრანგეთმა განაცხადოს, რომ 1928 წ. 1 იანვრისათვის არც ერთი ფრანგი ჯარისკაცი ალარ იქნება გერმანიის ტერიტორიაზე.**

ლეგეს შემდეგ გამოვიდა **დე-ჟუვენელი,** რომელიც ეკამთებოდა რა ლეგეს უსაყვედურებდა გერმანიას, რომ მან საბჭოთა კავშირთან ხელშეკრულების დადებით „შეასუსტა „ლოკარნოს სული“ (ადს).

უნაყოფო დავა

პარიზი, 26 აგვისტო. მიუხედავად იმისა, რომ საფრანგეთის ავტორიტეტულ წრეებში დიდ მნიშვნელობას აკრავენ საერთაშორისო საპარლამენტო კავშირის კონფერენციას პარიზში, საფრანგეთის პრესა დიდის ინტერესით ეხება იმ პოლემიკას, რომელიც კონფერენციაზე სწარმოებს საფრანგეთის, გერმანიის და ბელგიის შორის.

გაზეთებშ არ მოსწონთ გერმანიის რეფისტგაის თავმჯდომარის **ლეგეს** სიტყვა, რომელმაც განაცხადა, რომ **მშვიდობიანობა შეუძლებელია მინამ, სანამ რეინის ოლქის ოკუპაცია გრძელდება.** ლეგეს განცხადებას გაზეთები უპირდაპირებენ ფე-ჟუვენელის სიტყვას, რომელმაც ნაზი გაუსვა იმას, რომ რეინის ოლქის ოკუპაცია „კვლავ არის ერთად-ერთი გარანტია მშვიდობიანობისათვის დასავლეთ ევროპაში“. (ადს).

გაცვლის და ბელგიის დელეგატების წასვლა

პარიზი, 26 აგვისტო. საპარლამენტო კონფერენციაზე, რომელიც მიმდინარეობს პარიზში, გამოვიდა ბელგიელი სენატორი **ბინიეტი.** ორატორმა შეიტანა რეზოლუცია, რომელშიც ნათქვამია, რომ „მშვიდობიანობა წარმოადგენს ყველა თანამრეგლის იდეალს“. **რეზოლუცია** აღნიშნავს, რომ იმის დასაწყისში ბელგიის ნეიტრალიტეტის დარღვევა წარმოადგენს ისეთ „აჭეს, რომელიც ღირსი აშკარა დაგმობის“.

გერმანიის რეფისტაგის წევრმა **შიუკინგმა** განაცხადა, რომ საზეთ ხელშეკრულებათა პირობები აძლევენ გერმანიის უფლებას მოითხოვოს რეინის ოლქის დაცლა. ამავე დროს ლოკარნოს ხელშეკრულება და გერმანიის შესვლა ერთა ლიგაში აკისრებენ მოწინააღმდეგე მხარეს გერმანიიდან საოკუპაციო ჯარების გაყვანას. დასასრულ ორატორმა გამოაცხადა თავი „იმ პრინციპების მიმხრედ, რომელთაგან უნდა გამომდინარეობდეს საფრანგეთის და ინგლისის საბოლოო შერიგება“.

„დაახლოება მათ შორის,—სთქვა **შიუკინგმა,—წარმოადგენს ევროპის სანგარძლივად დამშვიდების გარანტიას“.** (ადს).

ინგლისის კომპარტიის ცეკას პლენუმი

ლონდონი, 26 აგვისტო. 26 აგვისტოს დასრულდა ინგლისის კომპარტიის ცეკას პლენუმი საოლქო ორგანიზაციების მოხსენებათა მოსმენა. ხანგრძლივი კამათის შემდეგ პლენუმმა ერთხმად მიიღო კომინტერნის აღმასკომის მე-8 პლენუმის თეზისები ინგლისის მდგომარეობის საკითხზე. მოხსენებაში მუშათა პარტიის მიგნით კომპარტიის მუშაობის შესახებ აღნიშნულია მემარცხენე ფრთის ზრდა და მემარჯვენე პარტიული ბიუროკრატიის მიერ თავდაცვის ბრძოლა. ეს ბრძოლა ეროვნულ ასპექტებსაც ეძლევა. ეროვნული

საბჭოთა აღმშენებლობა სენაკის მაზრ[illegible]

ოქტომბრის რევოლიუციის ათი წლის თავზე საბჭ. საქართველო მიილებს კიდევ ერთ ჰიდრო-ელსადგურს

ჩვენი მილღვეები

საუბარი აბაშის ჰიდრო-ელექტრო სადგურის საალმშენებლო კომიტეტის თავმჯდომარე — ამხ. სამსონ მამულიასთან

აბაშის ჰიდრო-ელსადგურის (აბჰესის) შენება დაიწყო 1923 წლ. დამლეგს. სადგურის დაწყების ინიციატივა ეკუთვნის სენაკის სამაზრო აღმასკომს. ნებართვა მუშაობის დასაწყებად მივიღეთ ა.-კ. და საქართველოს სახკომსაბჭოებისაგან.

ტეხნიკურად სადგურის აშენება შეიძლებოდა ერთ ნახევარ-ორ წელიწადში, მაგრამ უსახსრობის გამო, ეს საქმე გაგრძელდა 4 წელიწადი, ე. ი. მოუდგა ორჯერ უფრო მეტი დრო.

სადგური ეხლა მოთავების სტადიაშია და მისი საზეიმო გახსნა განზრახულია ოქტომბრის რევოლიუციის 10 წლის თავზე.

სადგურის სიმძლავრე იქნება 2.500 ცხენის ძალა. სადგური გადამცემი ხაზის გარეშე დაჯდება დაახლოებით 1.200.000 მანეთი. გადამცემი ხაზი კი აბაშა-მარტვილი-ბანძა - სენაკი - ფოთი (65 კილომეტრი)—257.793 მანეთი.

ამხ. სამსონ მამულია
სამაზრო კომიტეტის მდივანი, აბჰესის საალმშენებლო კომიტეტის თავმჯდომარე

—:—

სადგურის ჰიდრო-ტეხნიკური ნაწილი (საგუბარი, არხი გვირაბით, საწნეხი **აუზი**, წყალსადენი, საგენერატორო **სადგური**) შეიძლება ჩაითვალოს სავსებით დამთავრებულად. მექანიკური მოწყობილობის დადგმა მოთავების სტადიაშია. დადგმულია ერთი 840 ძალიანი ტურბინა და დამთავრებულია განმანაწილებელ მოწყობილობის დადგმა.

ამჟამად სწარმოებს გენერატორის ასხმა და მიმდინარეობს უკანასკნელი წვრილმანი სამუშაოები. სადგურის ყველა ტურბინები და გენერატორები დამზადებულია საბჭოთა ქარხნებში.

რაც შეეხება გადამცემ ხაზს, გაშენებულია ქვესადგურები (სატრანსფორმაციო სადგურები) ფოთში, სენაკში და შენდება მარტვილსა და ბანძაში. გადამცემი ხაზი ამ კარ თვეში ყველგან მოთავებული იქნება.

ბოძების დასობა აბჰესსა და ფოთს შორის თავდება. ბოძები უკვე დასობილია 45 კილომეტრის მანძილზე. ბოძები სიმაღლეა 15 არშინი (სამი არშინი მიწაშია). ბოძსა და ბოძს შორის მანძილი უდრის 70 მეტრს. გადამცემი ხაზის და ქვე სადგურების მოწყობილობა ყველაფერი მიღებულია;

აბაშის ჰიდრო-ელექტრო სადგურის ენერგია გამოყენებული იქნება ორი მიზნისათვის: განათებისა და წარმოებისახერხი ქარხანა, ნავთსადგურის სახელოსნოები, მექანიკური ელევატორი და მარგანეცის დატვირთვა.

აბჰესის ენერგიაზე იქნება გადაყვანილი აგრეთვე ბანძის და მარტვილის სახერხი ქარხნები და წისქვილები.

გარდა ამისა, ენერგიით ისარგებლებს აგურ-კრამიტის ქარხანა, რომლის აშენება იწყება ნოსირის თემში და ყველა ახალი წარმოებები.

აბჰესის ენერგიას სხვა დანიშნულებაც აქვს. აბაშის სადგური ენერგიას მიაწოდებს ქაღალდის ფაბრიკას შამგონში და ქალაქ ზუგდიდს.

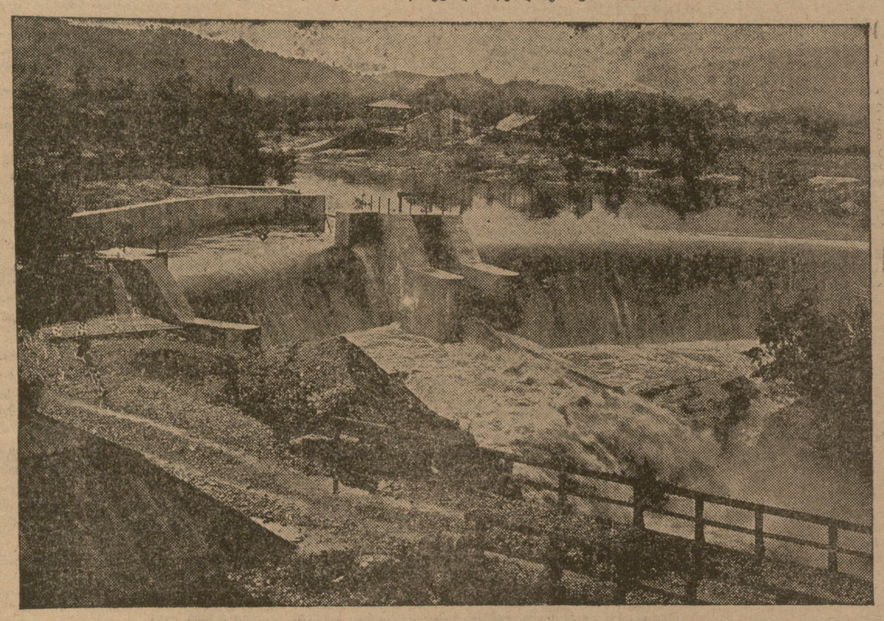

აბაშის ჰიდრო - ელექტრო სადგური. — მთავარი ჯებირი

მომავალში აბჰესი შეერთებულ იქნება რიონჰესთან. მანამდი კი აბაშის სადგურის ენერგია გამოყენებული იქნება რიონჰესის სამუშაოებისათვის. ამისათვის გაყვანილი იქნება მეორე გადამცემი ხაზი: აბჰესი—ხონი—ქუთაისი—რიონჰესი; ამ ხაზის გაყვანას კისრულობს საქ. ს. მ. უ. ს. სათანადო გეგმა უკვე შედგენილია.

განხზრახულია აგრეთვე ენერგია მიეცეს სამტრედიას (ხაზი გამოყვანილი იქნება ხონიდან), როგორც ქალაქს, ისე რკინის გზას და საქ. წყალთა მეურნეობის სამმართველოს (600 ცხ. ძალა) ფოთის ჯიხაბის ამოსაშრობად.

ყველა ამ მოთხოვნილებებს აბაშის სადგური არ ეყოფა, მაგრამ მომავალში აბჰესი მიიღებს დამატებით ენერგიას.

სადგურის შენების პირველ წლებში ჩვენ გვეშინოდა, რომ მომხმარებლები არ გვეყოფოდა, მაგრამ ეხლა სადგური არამც თუ დატვირთულია, არამედ გადატვირთულია კიდეც და ჩვენს წინაშე წამოიჭრა საკითხი სადგურის სიმძლავრის გადიდების შესახებ.

სადგურის სიმძლავრის გადიდება მცირე ხარჯის გადებით შეიძლება ორი გზით: მდ. აბაშაზე მეორე საგუბარის გაკეთებით და დიდ აუზის მიღებით და ახლობელი მდინარის—წაჩხურას შეერთებით აბაშასთან. ამ საშუალებით სადგურის სიმძლავრე შეიძლება გადიდებული იქნეს 5—7.000 ცხ. ძალამდე. ამ ყამად სწარმოეს გამოკვლევა იმისა, თუ რომელი გზა უფრო მოსახერხებელი და იაფი იქნება.

აბაშის ჰიდრო-ელექტრო სადგურის პროექტის შედგენაში მონაწილეობას იღებდენ პროფ. **ლიუდინი**, ინჟ. **ჭიჭინაძე**, ინჟ. **სინოფენსკი**, ინჟ. **ვასილიევი** და სხვები.

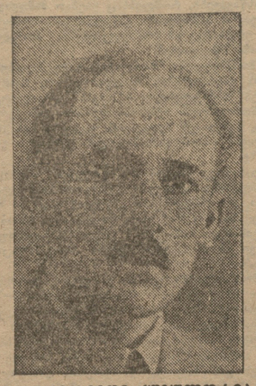

ამხ. დიმიტრე ქუჩულორია
სენაკის სამაზრო აღმასკომის თავმჯდომარე

—:—

რა გაკეთდა—რა უნდა გაკეთდეს

(საუბარი სენაკის მაზრალმასკომის თავმჯდომარე დ. ქუჩულორიასთან)

საბჭოთა აღმშენებლობა სენაკის მაზრაში, როგორც საქართველოს სხვა მაზრებშიაც, ფართოდ და სწრაფი ტემპით ვითარდება. მაგრამ სენაკის მაზრას, სხვა მაზრებთან შედარებით, აქვს ერთი უპირატესობა: ორი-სამი თვის შემდეგ ამუშავდება აბაშის ჰიდრო-ელექტრო სადგური, რომელიც იქნება ჩვენი მაზრის წარმოება-მრეწველობის და სოფლის მეურნეობის ინტენსიფიკაციის საფუძველი და მათი შემდგომი განვითარების ძლიერი სტიმული.

მრეწველობის მხრივ მაზრა ძალიან ჩამორჩენილი იყო, მაგრამ აღმასკომის მიერ ამ დარგისადმი განსაკუთრებული ყურადღების მიქცევის წყალობით უკანასკნელი ერთი წლის განმავლობაში ბევრი რამ გაკეთდა. ქალაქის ელსადგურთან გაშენებულია **ყინულის** ქარხანა, რომელიც ყოველდღიურად ამზადებს 120 ფუთ ყინულს.

ქ. ახალ-სენაკში გაშენებულია **კირის** ქარხანა გოფშანის ღუმელით, რომლის დღიური პროდუქცია უდრის 800 ფ. კირს, აღდგენილია **მექანიკური სახელოსნო;** დიდი-ჭყონის თემში ნაფოშტართან და სალხინოს თემში გაშენებულია **სახერხი ქარხნები,** ასეთივე ქარხნები შენდება კურუხუს და მარტვილის თემებში. შედგენილია პროექტი და ხარჯთაღრიცხვა ნოსირის თემში **აგურ-კრამიტის** ქარხნის ასაგებად და სხვა.

ყველა წარმოებანი და კომუნალი დაწესებულებანი 1926 წ. 1-ლ ოქტომბრიდან დადაყვანილია საეკონომო ანგარიშზე და გაერთიანებულია ერთ კომუნალურ ტრესტში „სენკომტრესტი"-ს საელეფონოებით; ტრესტის ძირითადი თანხა უდრის 140.000 მ., საბრუნავი თანხა კი 50.000 მანეთს.

ხუთ-წლიან პერსპექტიულ გეგმის მიხედვით, მომავალი საბიუჯეტო წლიდან განზრახულია: აბანოს გაშენება სენაკში, რაც დაჯდება 10.000 მანეთი, ფერმის მოწყობა, ქალაქში ქვაფენილების დაგება, წყალსაწრეტი არხების გაკეთება განაპირა ქუჩებზე, სკოლების შენობების გაფართოება და სხ.

დიდი მუშაობაა ჩატარებული **საგზაო** მშენებლობის დარგშიაც: შეკეთებულია აგარაკ ლებარდე-ჩეგოლაში მომავალი გზა, გაფართოებული და საფუძვლიანად შეკეთებულია ნოქალაქევის თემში „მუკრტახილი"-ს გზა და სხ. მაზრაში, ქ. ახალ-სენაკის გამოკლებით, სულ შეკეთებულია ადგილობრივი მნიშვნელობის 122 გზა 538 ვერსის სიგრძით.

დიდი ყურადღება აქვს მიქცეული **ხიდების** შეკეთებას და გაშენებას. შუა სამეგრელოში, სენაკის და ზუგდიდის მაზრების დამაკავშირებელ გზაზე, მდ. ტეხურზე (ნაფოშტართან), დამთავრებულია ჩამოკიდებული ბეტონის ხიდი. ამ გზას დიდი ეკონომიური მნიშვნელობა აქვს, რადგან იგი მთიან სამეგრელოს უკავშირებს ხონის ბაზარს. ხიდის უქონლობის გამო, ეს **გზა** წინედ გაუვალი იყო.

ნაფოშტარის და სხვა ცოტათ თუ ბევრად მოზრდილ ხიდების გარდა, გაშენებულია 83 ხის პატარა ხიდი, 150 საჟ. სიგრძით და 43 ბეტონის ხიდი 70 საჟ. სიგრძით.

შეკეთებულია 92 ხის ხიდი. მომავალ საბიუჯეტო წელში განზრახულია ხიდების გაშენება მდ. ტეხურზე ნოსირის მამართულებით და მდ. ნოღილაზე ახალ-აბაშის თემში; განზრახულია აგრეთვე გზების შეკეთება სენაკ-მარტვილის, მარტვილ-ახალ-აბაშის და ნოქალაქევ-სალხინოს მიმართულებით; დამთავრებული იქნება სალხინოში მომავალი გზა „მეკრტახილი" და სხვ.

მიმდინარე წელშიც დაიწყება საგზაო კამპანიის ჩატარება, რომლის დროსაც განსაკუთრებული ყურადღება ექნა მიქცეული **მუხურის** გზის გაყვანას; ამ გზას დიდი ეკონომიური მნიშვნელობა აქვს სენაკის და ზუგდიდის მაზრებისათვის. ამ მაზრების საზღვარზე მდ. ოჩხომურზე აგებული იქნება 40 საჟენიანი ჩამოკიდებული ხიდი, რომლის პროექტი, ოთხ ეროვნულ ენაზე, ეკუთვნის ინჟ. **ბ. ბ. ბ. ბ.**

ბოლოს უნდა შეეჩერდე **ჯანმრთელობის** დარგზე.

მთავარი სენი, რომელიც პირდაპირ ფიზიკური გადაგვარებაა გზაზე აყენებს ჩვენი მაზრის მოსახლეობას, ალია ძალიან ოდა ნიადაგზე ღრმად ფესვებ გადგმული ჭიანური სოციალური დაავადება - ჭლექი.

ამ ორი სენის თარეშის მიზეზი ჩვენს მაზრაში უნდა ვეძიოთ, გარდა ეკონომიურ ჩამორჩენილობასა და უკულტურობისა, უმთავრესად მის ტოპოგრაფიულ-გეოგრაფიულ მდებარეობაში. ჭაობების არე უდრის 90 კვ. ვერსს, რაც შეადგენს მაზრის მთელი სიერცის 8 პროცენტს.

აქედან გამომდინარეობს აუცილებლობა განსაკუთრებული ყურადღება მიექცეს მუშობას მოსახლეობის ჯანმრთელობის დაცვის დარგში.

მაზრაში ჩვენ ამჟამად გვაქვს 27 საექიმო დაწესებულება და 15 აფთიაქი; განზრახულია აფთიაქების ბახსნა კიდევ ზემო-ჭალადიდსა და გულეიკარ-ქეთილაში.

მალარიასთან და ჭლექთან ბრძოლის საქმეში საუკეთესო საშუალებაა აგარაკი ლებარდე. განზრახულია აგარაკამდი გავიყვანოთ საურმე - საავტომობილო გზა, გაეაშენოთ სახლები მოაგარაკეები საათვის და სხვა. საჭირო გეგმა უკვე შედგენილია.

ამას გარდა, მომავალ საბიუჯეტო წელში ახალ-სენაკში განზრახულია ვენერიული დისპანსერის გახსნა 10 საწოლით.

დასასრულ, არ შეიძლება არ აღინიშნოს ის დიდი ზარალი, რომელიც მიაყენა მაზრას ორი თვის განუწყვეტელმა წვიმებმა. სამაზრო აღმასკომმა მთავრობის წინაშე აღძრა შუამდგომლობა დახმარების აღმოჩენის შესახებ იმ მოსახლეობისათვის, რომელსაც წელს მიაკლდა სიმინდი. მთავრობის დახმარებით სამაზრო აღმასკომი ამ დღეებში მიიღებს 8 ვაგონ ჭვავის ფქვილს, რომელიც დასცემს სიმინდის ფასებს ბაზარზე.

ამას გარდა, მთავრობის დახმარებითვე შეკეთებულია 5 ვაგონი ჭვავის და 2 ვაგონი ხორბლის-სათესლე, რომელიც ოლურიგდება მოსახლეობას იმ მიზნით, რომ შემოდგომიდან შეუდგეს თესვას, რისთვისაც აღმასკომის მიერ ჩატარებული იქნება სპეციალური თესვის კამპანია.

ამ კამპანიამდე ჩატარებული იქნება საგზაო და შინა-მშენებლობის კამპანიები.

აბაშის ჰიდრო-ელსადგურ[illegible]

აბჰესის — აბაშის ჰიდრო ელექტრო - სადგურის აშენება დაიწყო სენაკის მაზრის აღმასრულებელი კომიტეტის თაოსნობით. ამ სადგურმა ელექტრო - ენერგიით უნდა დააკმაყოფილოს მარტვილი, ბანძა, ძველი - სენაკი, ახალი - სენაკი და ფოთი.

შავი ზღვის რკინისგზის გაყვანის გამო ბევრად იზრდება აბჰესის მნიშვნელობა, ვინაიდან ახალ - სენაკის სადგურთან, რომელიც წარმოად გენს შავი ზღვის რკინისგზის დასაწყისს პუნქტს და კვანძოვან სადგურს, განზრახულია დეპოსი, წყალსაკმისა და ნავთსაქაჩის აგება.

ელექტროენერგიის მთავარი მომხმარებელი იქნება ქალაქი ფოთი, სადაც განზრახულია ყველა ქარხნების ელექტროფიკაცია და, რაც უმთავრესია, მარგანეცის დატვირთვა ელექტრიერების საშუალებით.

სადგური მდებარეობს მდინარე აბაშაზე სოფ. ინჩხურში, რომელიც 4 კილომეტრითაა დაშორებული დაბა მარტვილს და 40 კილომეტრით ქალაქ ახალ - სენაკს.

აქ სადგურისათვის გამოყენებულია სამი წყალკონენალი, რომლებიც მდებარეობენ ნახევარი კილომეტრის მანძილზე. მოკლედ, აბაჰესის სქემა ასეთია:

ზემო წყალგარდნილისაგან ცოტა მოშორებით, მდინარე აბაშის ხიდთან მდინარე გადაყვანილია წყალსაშვი კაშხალთი, რომელსაც აქვს ლოლოსნის ასაწევი ფარები წყლის ზედმეტი რაოდენობის გადასაშვებად.

კაშხალთან აგებულია წყალმიმღები თაღისი მწვრენი რაბით (шлиз). აქედან წყალი მიდის არხის მთავარ ორ ღარიან რაბთან. კლდოვან ნაპირებში გაჭრილი ღარი არხი მიდის მწნეხე აუზთან, საიდანაც წყალი რკინა - ბეტონის ორი მილის საშუალებით მიდის გამტარებელი კოშკისაკენ, აქედან კი რკინის მილებით მიდის „ჭიანურნესის" ხეუერ ტურბინებისაკენ, რომლებიც უშუალოდ უერთდებიან გენერატორებს.

კაშხალი მთავრობენილია პირველ წყალსარდნილის ცოტა ზეკით. მისი დანიშნულებაა არხში წყალის მდინარეობის გაადვილება, მისი დონის ეროვნარი ამაღლებით, და არხის თავის გამაგრება.

**ბეტონით ამოშენებული კაშხალი შესდგება: წყალსაშვი ჯვრებისაგან, რომლის სიგრძე უდრის 44,2 მეტრს, სიერმე — 7-ნახევ მეტრს, და ხახსკერო წყალსაშვისაგან, სიგრძით 8 მეტრი და სიგანით 1,01 მეტრი, რომელსაც შეუძლია გაატაროს წამში 85 კუბ. მეტრი წყალი და მთავარ სენაკ-ბანძა-ფოთი-ბანძა-ბანძა-ბანძა

ღამის ცოცხალ კავშირის თავდაცვისათვის

...ომელ ...ის ...ის ...ის

ლია წერილი ნიკო ნიკოლაძეს

(ხმა პროვინციიდან)

ღრმად პატივცემულო ნიკო, პროვინციის უპარტიო ინტელიგენციი მხოლოდ ერთ სალამას გიძღვნით თქვენ, რომ აიღეთ თქვენს თავზე ინიციატივა ქართველ ინტელიგენციის კრების მოწყობისა, რომელმაც 5 აგვისტოს ხელოვანთა სასახლეში გამოტანა ამიერიდან ისტორიული რეზოლიუცია. გეტყვით ჯულურ-ფელად, იხდილად, რომ ჩვენ ვიზიარებთ ამ რეზოლუციის თავიდან ბოლომდე, შეუცვლელად. გეტყვით მეტს: აქამდინ-საც პროვინციის ინტელიგენციის საუკეთესო ნაწილი აღიარებდა და ატარებდა ცხოვრებაში იმ პრინციპებს, რომლებიც ასე მკაფიოთ ჩამოყალიბებულია თქვენს 5 აგვისტოს რეზოლიუციაში. მაგრამ ერთია ინდივიდუალურად, პერსონალურად ფიქრი და აზროვნება და სულ სხვაა კოლექტიურად გამოსვლა და აღიარება მთელი კოლექტივის პოლიტიკურ კოდოსი.

თუ აქამდის ჩვენსა და მმართველ პარტიის შორის ერთგვარი უნდობლობა იყო, მათ შორის ხანდისხან, ასე ვსთქვათ, „შავი კატა“ დარბოდა, ეხლა ეს „კატა“, როგორც ი. ვარძიელმა სთქვა ერთ კინ-ფერენციაზე, ის აღარ არის „მან რუხი ფერი მიიღოვო.

ეხლა ჩვენს შორის ამოიშალა ყოველგვარ ეს, რაც გვაშორებდა ერთმანეთს.

ჩვენ უნდა ჩავებათ საბჭოთა აღმშენებლობაში პრაქტიკულად სრულის ინტენსივობით. ჩვენი ძვირფასი ქვეყანა გაოდაქმნის პროცესშია საუკეთესო მოძალისაკენ და როგორ შეგვიძლია ჩვენ ამ პროცესის გარეშე ვიდგეთ.

მერე, რატომ უნდა ვიდგეთ გარეშე? ინმისათვის, რომ დავბრუნოთ ყოროდნიას „თავისუფალი საქართველო“? ვიკამაროთ ეს ილიუზიები, ვიცით რა ღირსებისა იყო ეს „თავისუფლება“ და რა როლს თამაშობდენ ის „თავისუფალ საქართველო“-ში ინგლის - ბერმანელი სამხედრო პირები.

ჩვენის ღრმა რწმენით არასოდეს საქართველო მე-18 საუკუნის შემდეგ არ ყოფილა ესოდენ თავისუფლებით მოსილი, როგორც დღეს. აღორძინების გზაზე ედას ჩვენი ლიტერატურა, ჩვენი ხელოვნება, ჩვენი მრეწველობა, ჩვენი სოფლის მეურნეობა. ამ გაცხოველებულ საქმიანობაში, უპარტიო ინტელიგენცია ვერ ვიკისრებთ „გარეშედ მაყურებელ“ კაცის როლს. ჩვენ უნდა ვიყვეთ მუშაობის ცენტრში და დაეხმაროთ ხელისუფლებას ჩვენის ცოდნით, ჩვენის გამცდილებით. ეს ყველაფერი თავის თავად ცხადია. მაგრამ ერთი რამ არის ჩვენთვის, პროვინციელ უპარტიო ინტელიგენციისათვის გაუგებარი. ეს არის ის, რომ არ ვიცით პატივცემულო ნიკო, თქვენი 5 აგვისტოს გამოსვლა იყო პირველი და უკანასკნელი, თუ ასეთ კრებებს თქვენ მოაწყობთ კვლავაც და არა მარტო ტფილისში, არამედ პროვინციებშიაც. ფრთად გულდაწყვეტილება დავრჩებით, თუ გავიგეთ, რომ თქვენი გამოსვლა იყო „პირველი და უკანასკნელი“.

ქ. სიღნაღი.

მიხეილ წასიძე.

ხმა კავკასიიდან

რა მოგვცა თგილისის საგაჭრო სასანგარიშო კავკასიამ

თბილისის საბჭოს საინგარიშო კამპანიის ჩატარების დროს გამოაშკარაედა ამორჩეველთა ტაქტიკის ზრდა. საინგარიშო კრებებს საზეადოდ ეესწრებოდენ ამორჩეველთა 74—85 პროცენტამდინ 25 15 პროცენტ შეადგენენ უმეტესად ინტელიგენტები, ამ ინგარიშებზე ეესწრებოდენ ინტელიგენტების ეს ნაწილი ეს ინტერესებ ეესწრებოდენ ინტელიგენტების ეს ნაწილ ეს ინტერესებ ეესწრებ ეესწრ ეესწ ეეს ეე ეესწ ეესწ ეესწ

ქუთაისი

ᲛᲣᲨᲐ-ᲡᲐᲥᲛᲔᲚᲝᲔᲑᲘ

მუშა-საქონელის შესაძენად გლეხებისათვის სესხად დარიგების მიზნით; საქართველოს საკოოპერო-სამეურნეო ბანკმა თავის განყოფილებას ქუთაისში გადმოუგზავნა 900 მან.

ᲑᲐᲛᲑᲘᲡ ᲜᲐᲗᲘᲡᲚᲔᲑᲘ

ქუთაისის მაზრაში წელს ბამბის ნათესების სიგრძე უდრის 1.570 დესეტინას.

ᲡᲙᲝᲚᲐ

სეირის მცხოვრებებმა თავიანთ შორის შეაგროვეს 8000 მან. ოთხ წლევანდისათვის შენობის ასაგებად.

ᲫᲕᲚᲘ ᲡᲐᲛᲔᲪᲜᲘᲔᲠᲝ ᲛᲐᲜᲥᲐᲜᲔᲑᲘ

ქუთაისის ალმასკომის გადმოცემა მიწათმოქმედების კომისარიატის კუთვნილი ქვის სამტვრევი მანქანები

ᲐᲗᲘ ᲬᲚᲘᲡ ᲗᲐᲕᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ

ქუთაისის პროფკავშირთა სამაზრო პროფბიუროს, რომ ოქტომბრის რევოლუციის ათი წლის თავის დღესასწაულის ჩასატარებლად გამოყო ექვსკეთი კომისია.

ᲞᲐᲝᲠᲔᲑᲘᲡ ᲐᲛᲝᲬᲠᲐᲚᲐ

ამჟამად სწარმოებს ქაობების ამოშრობა ვანისა და ტობანიერის თემებში. სულ ამოსაშრობია 5400 დესეტინა, უკვე ამოშრობილია 400 დესეტინა. წყალთა მეურნეობის სამმართველოს წარმომდგენლობის ცნობით, ამ ქაობების ამოშრობა თანდათანობით დაიდება 1.065.000 მანეთი. ბეგიანები აღფრთოვანებული არიან ქაობების ამოშრობით.

ᲙᲘᲠᲘ

პურის კრიზისმა გაიარა. ყოველ დღე საკმაო რაოდენობის პური ცხვება.

ᲚᲘᲛᲝᲜᲘ

პურის შემოტანის გამო, სიმინდის ფქვილზე ფასიც დაიწია. ამჟამად ფუთი იყიდება 3 მ. —3 მან. 50 კაპიკად.

ᲡᲐᲐᲒᲢᲝᲛᲝᲑᲘᲚᲘᲡ ᲛᲘᲖᲜᲚᲘᲗ

ქუთაისი-ზუგდიდი-ფოთი-ოზურგეთი-ბათუმი-ბორჩალო-ბაკურიანი-ბაკოვანი-ბაზალეთი-ბორჩალო-